

Időutazás a Délmagyarországgal: 1947, az átmenet éve (38. rész)

„Örülünk, ha kelkáposztával lakunk jól”

Mintha oldottabb lenne ebben az évben a Délmagyarország hangja. Ismét szerepelnek emberek, esetek, történetek a lapban, megjelenítve a hétköznapi bajait is. Úgy vélné az ember, hogy lassan normalizálódik az élet, hisz a DM-et is kevésbé uralják a politikai harcok. A fölélegzés azonban csak átmeneti lehetett.

Bár Szeged a háború alatt kevesebb kárt szenvedett, mint az ostrommal bevett városok, van azonban itt is mit újjáépíteni. Például a fölrobbantott szegedi közúti hidat.

Jelentés a keszonból

Október 12-i számában „Látogatás a Tisza fenekén – Decembe-re elkészül az új közúti híd pillére” címmel számolt be a DM az építkezésről.

„A munkások nagy része most dolgozik először keszonban. Érdeklődtünk tőlük, nem érzik-e rosszul magukat.

– Hát nem szeretünk nyomás alatt lenni – mondja egyikük szellemesen –, de szinte már az első nap teljesen megszoktuk. Csúpan az a baj, hogy sajnos csak 15 gumicsizmát és ruhát adtak, így eléggé megviseli a saját ruhánkat ez a munka.

– A hegesztésnél nehéz a lélegzés – teszi hozzá egy társa.

Bizony nehéz, kemény munkát végeznek. A szakszervezet azonban külön kollektív szerződés keretében megfelelő fizetést vívott ki számukra: 408 forintot kapnak hetenkint. Ezt a fizetést minden kétféle szüllyedéssel 20 százalékkal emelik.”

Enni márpedig muszáj

Az élelmiszer-ellátással rengeteg a gond. Igaz, november 27-én jó hírről is beszámoltak a lap, amikor azt írta: „Kétszeres finomlisztadagot kapunk decemberben – Hat mázsa ingyenlisztet kér a munkanélkülieknek az MNDSz – A főispán és a polgármester sürgetik a petroleum leszállítását – Szegeden is végrehadják a ga-

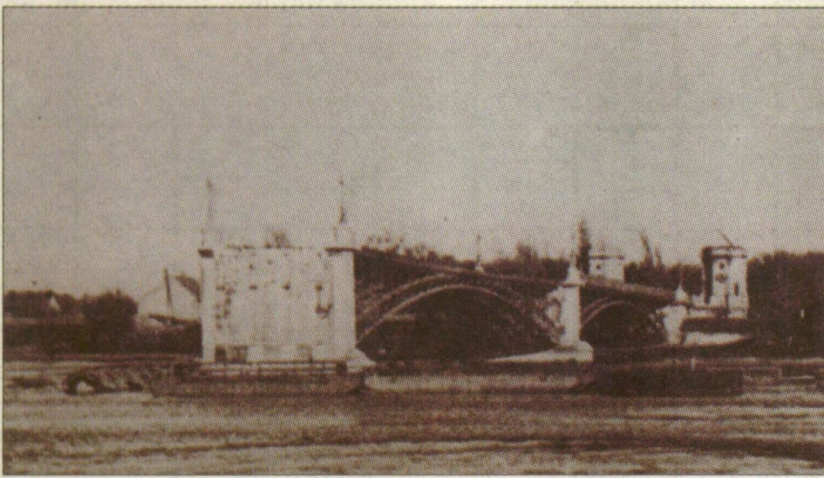
Világ proletárijai egyesültek! Szeged, 1947. január 1. szerda, IV. évf. 1. sz. 40 fillér.

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR KOMMUNISTA PART DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes íásaiból. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

A fölrobbantott szegedi közúti híd maradványai

bonaelszámoltatást”. A családok azonban alig képesek élelmezni magukat.

Tanulságos a lap szeptember 7-i, „Kevés pénz, kevés árú a hetipiacon – Az árakat tartani kell, amíg a 3 éves terv érezteti hatását” című piaci riportja. Idézzünk az írásból:

„Ezt mind mára vásárolta – érdeklődtünk.

– Hova gondol? Az uram kendergyári munkás – válaszolja Siklósi Istvánné – négyen élünk a 105 forintos fizetésből, amiből lemegy a 8 forintos farészlet, 10 forint textilre, mert valamiben járni is kell, a többiből tessék négy embert jóllaktatni. A hét utolsó napján kifizetem az adósságot, a következő hét közepén már csinálom újra a boltban. 40 forint költő-

pénzem marad egy hétre, mit lehet abból vásárolni. Vasárnap kelkáposztát, hétfőn tök, azután kezdjük előlről, a húst pedig odagondoljuk a tányérra. Amit ma bevásároltam, az a jövő hét közepéig lesz beosztva.

– Ugy-e nem tart már sokáig ez a drágaság?

Ezzel a mondattal kérdez vissza egy cipész-mester felesége, aki egy fej kelkáposztát lóbal a kosárban. Krumpli? Az majd vasárnap, ünnepi ebédnek. Hús? Ugyan kérem, heti 25–30 forint jövedelemből örülünk, ha kelkáposztával lakunk jól. 75 fillér ez a fej, megvan az ebéd, vacsora. Másnap tök, néha paradicsom, más nincs.”

Apám szegény mindehhez csak azt fűzte hozzá akkoriban, amikor nálunk is krumlipaprikás volt nokedlivel a szombati ebéd, hogy: – Fiam, azelőtt azért kolbász is jutott a lábosba.

Kényszer szülte hát az üzemi étkezé-
tés kiterjesztését. Érdekes a lap „Hogyan ebédel a munkás a szegedi gyárakban? – Miért lehet jól megoldani az étkeztetést az egyik helyen, – miért nem lehet a másikon?” című november 27-i riportja.

„Lágy keringő hangjai szűrődnek ki a

frissen festett ajtón, amikor a kilincsré tesszük a kezünket. Nagy, tágas terem, két sor vakítóra sikkalt asztalon terítékek, poharak, s minden méterre virág.

Alig hogy belépünk, a sarkunkat szinte letaposkák a kézmosástól még nedves kezű munkások. Egymással versengve húzogatták a székeket és ülnek le, miközben kirakják az ebédjegyet. Hurrázás fogadja a fehérköpenyes felszolgálónöket és pillanatok alatt nekilátnak a mai menünek – a káposztáskockának.”

Balázs Bélát örökbe fogadtuk

Lassan kezd magához térni a város kulturális élete is. November 5-én arról tudósít a DM, hogy a következő évben feltámasztják a szabadtérit.

„A dunavölgyi népek találkozója lesz a szegedi szabadtéri játékok” – szól a cím, majd a folytatás: „Dénes Leó elvtárs, polgármester kedden visszaérkezett Budapestről. Többnapos távolléte alatt jelentős tárgyalásokat folytatott a fővárosban. A kultuszminisztériumban a szegedi szabadtéri játékok megrendezését tárgyalta meg Both Bélával, a budapesti Nemzeti Színház főrendezőjével. Elérkezettnek látja ugyanis már az időt arra, hogy amennyiben a nyáron meg akarják rendezni a szabadtéri játékokat, akkor már most fogjanak hozzá az előkészítési munkálatokhoz. A szabadtéri játékok egyébként 10–12 napig tartanak majd.”

Nos, a tervek csak tervek maradtak. És egy jó ötlet, ami megvalósult: „A város örökbefogadja Balázs Béla író”. A lap december 19-i tudósítása szerint: Ismeretes, hogy a magyar városok elhatározták, hogy egy-egy híres író, művész, tudós örökbefogadnak tiszteletük jeléül, vagyis havonta az ötödik fizetési osztálynak megfelelő illetményeket folyósítják neki. Ebben az ügyben csütörtökön döntött Dénes Leó elvtárs, polgármester elnöklésével egy pártközi bizottság és egyhangúan úgy határoztak, hogy a szegedi születésű Balázs Bélát fogadják örökbe.”

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

PROGRAM PONT

SZEGEDI ÉS DÉLMAGYARORSZÁGI PROGRAMJÁRÓ

E-mail címünk: ajanlo@delmagyar.hu

SZÍNHÁZ

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma és holnap 15 és 19 óra: *Anconai szerelmek* – zenés komédia.

Bérletszűnet.

BÁBSZÍNHÁZ

Holnap 11 óra: *Minden egér szereti a sajtot*. Bérletszűnet.

PINCESZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZKÁVEZŐ

Ma 19.30 óra: *Portré Cserhalmi Györggyel*.

holnap 19.30 óra: *Edit Piaf* – zenés előadás.

MOZI

SZEGED

BELVÁROSI MOZI NAGYTEREM

Ma és holnap 15, 17.30 és 20 óra: *Az operaház fantomja*. Színes angol-amerikai musical.

BELVÁROSI MOZI FILMTÉKA

Ma és holnap 15 és 17.30 óra: *Millió dolláros bébi*. Színes amerikai dráma.

Ma és holnap 20 óra: *Aviátor*. Színes amerikai film.

BELVÁROSI MOZI KAMARATEREM

Ma és holnap 16 óra: *Oldboy*. Színes koreai film.

Ma és holnap 18.15 óra: *Schizo*. Színes kazah film.

Ma és holnap 20.30 óra: *Millió dolláros bébi*. Színes amerikai dráma.

GRAND CAFÉ

Ma és holnap 16 óra: *Az alagút*. Német film.

Ma és holnap 19 óra: *Az ötödik pecsét*. Magyar film.

Ma és holnap 21 óra: *Az élet egy csoda*. Jugoszláv-francia film.

PLAZA CINEMA CITY

Premier előtti vetítés – *Robots*, ma: 18, 18 óra; holnap 16 óra.

Millió dolláros bébi, ma és holnap:

NAPI SZOLGÁLTATÓ, KULTURÁLIS PROGRAMJÁRÓ

GABRIEL TAXI 555-555

14.15, 17, 19.45 óra.

Csak lazán, ma és holnap: 12.30,

14.45, 17.15, 19.30 óra és ma 21.45

órákor is.

Az operaház fantomja, ma és

holnap: 12.45, 17.30, 20.15 óra.

A randiguru, ma és holnap: 11.15,

13.30, 15.45, 18, 20.15 óra és ma

22.30 órákor is.

Átok, ma és holnap: 15.30, 17.30,

19.45 óra és ma 21.45 órákor is.

Lemony Snicket – A balszerencse

dráma, ma és holnap: 13, 15.15

óra és holnap 17.45 órákor is.

Le a fejéll, ma és holnap: 10, 12,

14, 16, 18, 20 óra és ma 22 órákor

is.

Penge – Szentháromság, ma és

holnap: 20 óra és ma 22.15 órákor

is.

Aviátor, ma és holnap: 19.45 óra.

Veje-dre ütök, ma és holnap: 11,

13.15, 15.30, 18, 20.15 óra és ma

22.30 órákor is.

Hölgyválasz, ma és holnap: 11.30,

13.45, 17.45 óra és holnap 15.45

órákor is.

Micimackó és a Zelefiánt, ma és

holnap: 10.15, 11.45, 13.15, 14.45

óra és ma 16.15 órákor is.

A hihetetlen család, ma és holnap:

10.30 óra.

Cópameze, ma és holnap: 10.30 óra.

Garfield, ma és holnap: 10 óra.

VÁSÁRHELY

MOZAIK MOZI

Ma és holnap 17.45 óra: *Veje-dre*

ütök. Színes, m. b. amerikai film;

ma és holnap 20 óra: *Nagy zűr*

Korzikán. Színes, m. b. francia film.

SZENTES

Ma és holnap 17.30 óra: *Csuda-film*.

Színes magyar romantikus vígjáték;

ma és holnap 20 óra: *Kaptár 2.* –

Apokalipszis. Színes német horror.

MAKÓ

Ma és holnap 19 óra: *A nemzet*

aranyja. Színes amerikai akciófilm.

MINDSZENT

Ma 18 óra: *Állítsátok meg*

Terézanyut! Színes magyar film.

RUZSA

Holnap 18 óra: *Bridget Jones*.

Mindjárt megőrülök. Színes, m. b.

angol film.

SZEGVÁR

Holnap 19 óra: *Állítsátok meg*

Terézanyut! Színes magyar film.

ÜLLES

Holnap 18 óra: *Mobil*. Színes

amerikai film.

KÖZÉLET

SZEGED

A Millenniumi Kávéházban

(Dugonics tér 12.) ma 9 órákor:

III. Ifjúsági Irodalmi Találkozó.

Az Alsóvárosi Kultúrházban

(Rákóczi u. 1.) ma 10 órától 13

óráig: Készüljünk együtt húsvétra!

Kézművesnap gyerekeknek és

felnőtteknek egyaránt;

ma 18.30 órákor: Hamvazószerdától

fehérvásnapig. A húsvéti

ünnepkör népszokásai a magyar

parasztság körében címmel Vass

Erika néprajzkutató (Szabadtéri

Néprajzi Múzeum, Szentendre) tart

előadást.

A Kastély Szállóban (Algyői út)

ma 10 órákor: Regionalizmus és

térségfejlesztés címmel tart előadást

egyetemistáknak dr. Szegvári Péter, a

Magyar Regionális és

Területfejlesztési Hivatal elnöke.

A Szabad Waldorf Általános Iskola

rendezvénye a Rigó u. 11. sz. alatt

ma 9 órákor: A Szabad Waldorf

Irányba Tevékenykedő óvoda nyílt

napja.

A Máltai játszóterén (Retek u. 2–4.)

ma 15.20 órákor: mesés-zenés festés;

holnap 15 órákor: kézműves-

foglalkozások.

A közéleti kávéház rendezvénye

ma 15.20 órákor: utazás Szőregre,

autóbuszszal, találkozások a Széchenyi

téren – látogatás Kanalas Istvánnál,

a Szegedért Emlékremmel díjazott

faművésznél. (Magyar u. 38.)

Beszélgőtárs: Kőszó Jenő.

A Szegedi Tudományegyetem

Füvészkertjében holnap 9 órától 16

óráig:

Virágvasárnap – Pálmavasárnap

címmel pálmabemutató

előadásokkal és

gyermekrajzversennyel.

A Katolikus ház nagyertermében

(Dugonics tér 12.) holnap 10 órától:

Herceg János irodalmi munkássága.

Előadók: Fekete J. József, Toldi Éva,

Pastyik László, Kontra Ferenc,

Vicsék Károly, Fehér Ferenc

irodalmi munkássága. Előadók:

Varnyú Ilona, Tornai József.

ALGYÓ

A faluházban (Búvár u. 5.) ma 15

órákor:

József-napi kirakodóvásár;

15 órától 18 óráig: húsvéti

játszóház;

18 órákor: Citeraest és táncház az

Algyői Citerazenekarral.

KONCERT és BULI

SZEGED

A dombban ma 19 órákor:

Virágvasárnap előestéjén Joseph

Haydn Stabat Mater című művét

adja elő a Vaszy Viktor

Kamarakórus és a Szegedi

Kamarazenekar Gyüdi Sándor

vezényletével. Az ingyenes

hangverseny énekes szolistái: Tóth

Zsuzsanna (szoprán), Csapó József

(férfialt), Szerekován János (tenor),

Cser Krisztián (basszus).

A Mars tér, Réno (M) pavilonban

ma 19 órákor:

Depresszió-koncert, utána rock DJ-

k hajnalig.

A Miu Miu Étterem és Varietében

(Londoni krt. 3.) ma 21 órákor:

Szilárd – lemezbemutató koncert,

utána: